

Téereb Danyeel — Ñett-fukk ak juróom-ñaareel bi

Dellusi Dëgg-dëgg yu Njëkk yi: Ubbi Géntu William Miller ak Dellikoo Kàddug Yoon wi ci Fan yu Mujj yi

Jeff Pippenger
2024-01-01

Géntu William Miller dees nañu ko ci téere bi tudd *Early Writings*, te moo tax mu war a nekk suñu ci beneen settantal bu yonent bi ak jëfandikoom ni ko waral a yëngu ci kaw, ni ko war a def taalibe bu bëgg a séddale bu baax Kàddug dëgg gi. Géntu gi, *Future for America* indi na ko yoon yu bare ci at yi weesu, waaye fii nag dañuy dugal ko ci njàngum “yokkuteg xam-xam,” mi ubbeeku woon ci “waxtu mujj ga” ci atum 1798. Géntu gi dafay wax ci taarixu yégle bi doon teewlu xam-xam bi yokku woon. Muy melal itam ab lëkkaloo diggante yëngu-yëngu yégle malaaka bu njëkk ba ak bu ñetteel ba.

Géntu William Miller mi ñëw doon na ay jëfam, te jëfam dafay mel ni jëf Musa ci njàlbéenu Israayil gu yàgg ga. Matug ñëw gu Miller ci fan yu mujj yi, ñu ko roy ci jëf Krist ci fan yu mujj yu Israayil gu yàgg ga. Jëf ji Krist matale ci mujju Israayil gu yàgg ga, dafa tegtal jëf ji Krist di matal ci fan yu mujj yu Israayil gu xel ma. Ci géntu Miller, jëf ji ñu matal ci fan yu mujj yi, ñu ko wone ni “Nit ku Yereb Suuf”. Lu am solo lool mooy, ñu xam géntu Miller ne mooy ab yégle matug Yuuxu Diggante Guddi gi ci fan yu mujj yi. Itam lu am solo lool mooy, ñu xam ne jëf ji Krist defaloon Israayil gu yàgg ga ci seen fan yu mujj, dafa doon roy jëf “Nit ku Yereb Suuf” bi ci géntu Miller.

Benn benn ci liggéeyu Kirist bu war a seet mooy ne du rekk Mu ubbi dëgg-yuñu suuloon jóge ca jamono Muusaa, waaye ci benn yoon sax Kirist yaatal na dëgg yu njëkk ya. Ci noonu, Mu teg misaal ne bu nit ñi Yàlla di boka matalee géntu Miller ci fan yu mujj yi, dëgg yi sampoon jaarale ko ci liggéeyu Miller dinañu leen yaatal weesu xam-xamu ñu njëkk.

“Ci jamono Musalkat bi, Yawut ya daan nañu lu bari xalis yu am solo yu dëgg ci yoon ak léeb, ba tax ne manuñu woon xam li dëgg ak li dul dëgg. Musalkat bi ñëw na ngir sellal yàqutey gëm-gëm yu wérul ak njuumte yu ñu sàmm bu yàgg, te ngir teg xalis yi Kàddu Yàlla ci suufal dëgg gi. Lan la Musalkat bi di def bu nu ñëwee tey ni mu ñëwee Yawut ya? War na def benn liggéey bu ni mel ci sellali yàqutey yoono ak seremoni. Yawut ya sonn nañu lool bi mu doon def liggéey boobu. Dañu woon réer dëgg gu njëkk gu Yàlla, waaye Kirist delloo na ko ci seen gis-gis. Sunu liggéey mooy goreel dëgg yu am solo yu Yàlla ci gëm-gëm yu wérul ak njuumte. Anaaka liggéey bu réy la xebaar bu baax bi dénk ci nun!” Review and Herald, June 4, 1889.

Tey ji, góor giir suuf bi (Kirist) mi ngi matal “liggéey bu mel ni kii ci setal mbalit mi ci aaday ak serimoñi” ni ko Golo gi boka ci xeetu Yuda (Kirist) daan matale ca jamonoy Yawut ya. Ci géntu Miller, xonq yu tedd te wert ñuul, di xonq yu yeesal dëgg, yu nekkoon ci boyetu Kàddu Yàlla te ñu

teg leen bu baax, dafañu muuru ak mbalit ak xonq yu dëggul. Xonq yooyu waroon nañu leen génne ci mbalit mi, delloo leen ci biir boyet bu gëna yaatu bu Kàddu Yàlla bi, di jamonoy Yuuxu Diggante Guddi gu fan yu mujj yi; ndaxte bi Miller xoolaat xonq yi ñu delloo te sampu ci boyet bu gëna yaatu bi, mu “yuuxu ndax mbég mu réy, te yuux boobu yee na ko.” Géntu Miller amoon na ci atum 1847, ñetti at gannaaw Yuuxu Diggante Guddi gu malaaka bu jëkk ba; moo tax i yewwuem ci gént bi mooy Yuuxu Diggante Guddi gu fan yu mujj yi. Yuuxu Diggante Guddi googu, seede ñaar ña lañu koy yégle, ñoom ñi rab wi jóge ci këru xottukaay gu xóotul bi reyoon, te ñu nekk dee ci mbedd mi di ñetti fan ak genn-wàll, ba kera ñu boole leen ci benn melokaan, ba noppi dundal leen ci xuru yax yu wow ya, teg leen ca kaw ni mandarga. Géntu Miller mat na ci mbedd moomu, ak ci xur wi itam, mi mu wax ne mooy “néegam.”

Ci jaar-jaari Milérite yi, Boroom bi jëfandikoo na Miller ngir taxawal dëgg yu njëkk yi ci Adventism; waaye géntam wone na ne, bu yàggee, dëgg yooyu dinañu suul ci suufu yàquteefu aada ak cosaan. Mbirum setal yàquteefu cosaan ak aada bii mooy li Almasi sosoon ca mujju Israayil gu yàgg ga; te ci loolu mu doon misaalmattaayu matug mujj gi ci géntu William Miller.

Yawut ya woonoon nañ na gisati “dëgg-dëgg Yàlla bu njëkk ba, waaye Kiristoo delloo ko ci seeni bët,” te ñu xamale liggéeyam ne mooy “sunuy liggéey.” Sunuy liggéey mooy “goreel dëgg-dëgg yu jafe-jafe yu Yàlla ci njuumte ak njuum.” Géntu William Miller xamale gisub, woneb ak bañub, ak delloo bëgg-bëgg yi njëkk. Ngir matale liggéeyu delloo gi, Kiristoo def na dëgg gi ci “ab tëraliin bu dëgg.” “Ab tëraliin bu dëgg” ci William Miller mooy xam-xamam ci ñaari doole yi yàq tey yàq, mooy paganism ak papalism. Ci fan yu mujj yi, “ab tëraliin bu dëgg” mooy ñetti doole yi yàq tey yàq; nago wi, rab wi, ak yonent bu fen.

«Bi Kirist bi ñëwee ci àddina ngir won misaal diine ju dëgg, te ngir yékkati njariñ yi war a jiite xolu ak jëfi nit, fen jàppoon na bu baax ñi amoon leer gu réy, ba ñu xamatuñu leer gi, te amuñu woon it bëgg-bëgg buy bàyyi cosaan ngir dëgg. Ñu dàq Jàngalekat bu asamaan bi, ñu daajoon Boroom ndam li, ngir man a tëye seen aada yu seen bopp ak seen sosin yu seen bopp. Benn xel boobu lañuy won it tey ci àddina. Nit ñi bëgguguñu seet dëgg, ngir seen cosaan bañ a yëngu, te anam bu bees bu mbir yi bañ a dugg. Ci nit ñi, am na ab wéyadinaa ju sax ci juum; te ci anam gu aju ci bindu nit, dañuy yékkati lool xalaat ak xam-xamu nit, waaye lu Yàlla te sax ba fàww, deesu ko xame walla deesuko waardi.» Counsels on Sabbath School Work, 47.

Bu Kirist ci àddina tey, dina fekk “benn xel boobu sax” buy kaweel xalaati nit ak xam-xam, mi wéyoon a teg aada fa dëgg nekk. Ci géntu Miller, ci fan yu mujj yi, Kirist dikk na ni nit ku yor paasu suuf ngir matale benn liggéey boobu sax. Su liggéeyam ni nit ku yor paasu suuf gi matée, xarala yu njëkk yi dinañu leer fukki yoon gën jant bi, ni ñaari seede yi, ñi Miller di firndeel, di yeewu ci xaacu woo gu réy gi.

Taxawaayu dëgg bi ñu joxoon Miller mooy jumptukaayu waxi yonent yi ci ñaari kàttan yu yàq, te taxawaayu dëgg bi ñu jox Future for America mooy jumptukaayu waxi yonent yi ci ñetti kàttan yu yàq. “Caabi” bi ñu takkoon ci boyetu ndab li mooy pexe bu bees bi ñu ubbiwoon ba jox ko Miller, te gannaaw loolu ñu jox ko itam Future for America.

“Caabi xam-xam ci jamonoy Kirist bi, ñi waroon a ko yor ngir ubbil kërub alalu xamle ak xel mu leer ci Mbind mi Sell mi ci Kóllère Gu Yàgg gi, ñoo ko jële woon. Rabbi yi ak jàngalekat yi, daan nañu tëj nguug asamaan bi ci kanamu miskin yi ak ñi sonn, ba bàyyi leen ngir ñu sànk. Ci waxam yi, Kirist indiwal ci seen kanam lu bare benn yoon, ngir bañ a jaaxal seen xel. Mu daan feeñal bépp poñt bu leer te wér. Wonewul sagan ci dellusi ci dëgg yu yàgg a xamleek yu ñu miin ci kàdduy yonent yi, bu fekke ne dinañu jariño ci liggéeyam ngir dugal xalaat yi.”

“Kirist moo nekkoonoon bépp jom gu yàgg gii yu dëgg. Jaarale noonu ci liggéeyu noon bi, dëgg yooyu dañoo leen jële woon ci seen berab bu dëgg. Dañoo leen daggale woon ak seen taxawaay bu dëgg, te samp leen ci xeetu njuumte. Liggéeyu Kirist mooyaataloon te saxal jom yu am solo yooyu ci xeetu dëgg. Dooley dëgg yi mu boppam joxoon ngir barkeel àddina, jaarale ko ci jëfandikookatug Seytaane, dañoo faatluwoon te mel ni dee nañu woon. Kirist musal na leen ci mbalitu njuumte, jox leen doole gu bees, gu am dund, te santa leen ñu leer ni takku yu am solo, te taxaw ba fàww.”

“Kirist moom ci boppam manoon na jëfandikoo kenn ci yooyu dëgg yu yàgg ya te du borrow benn xall wi gën a tuuti, ndax moom moo leen sosoon yépp. Moo leen sànni woon ci xel ak ci xalaatu bépp maas, te bi mu ñewee ci sunu àddina, mu delloo tëral te dundal dëgg yi doon dee ba noppi, def ko ñu gën a am doole ngir njariñu maas yi di ñew. Yeesu Kirist la woon ki amoon kàttan gu mën a musal dëgg yi ci mbalit mi, te delloo leenaat àddina si ak bees gu ëpp seen njàlbeenug njëkk ak seen kàttan.” Manuscript Releases, volume 13, 240, 241.

Li doy na seet ci yëf yi ci mujjale bi ne caabi bi Almasi jëfandikoo woon ca mujjug Israayil gu yàgg ga mooy ubbi Kóllère gu Yàgg gi. Caabi gi ci yoonu liggéeyu Miller ubbi na boyetu Kóllère gu Yàgg ak gu Bees gi, waaye ci fan yu mujj yi, ca jeexital géentam ga, boyet bi gën na yaatu. Caabi gu yoonu liggéey ci fan yu mujj yi du ubbi rekk Kóllère gu Yàgg ak gu Bees gi, waaye itam Xel mu Yees ci Kàddug Yàlla. Tegg-bañ bi ci Peeñug Yeesu Almasi, tuuti laata probasioñ bi tëj, mooy mbir mi Gaynde gi gu giiri Yuda di amal; te ci géentu Miller, wax ji dafa ko wone ni mooy góor gi yor balaas bu di far suuf. Jigéen Buuru White wax na ne liggéeyu góor gi yor balaas bu di far suuf di am tuuti laata probasioñ bi tëj.

“Boroom bi mayon ma gis-gis bu am taariix 26 janvier, te dinaa ko nettali. Gis naa ne yenn ci askanu Yàlla ñi nekkoon ñu ñàkk xel te nelaw, te dañoo mel ni ku xartu rekk yewu, te xamuñu woon jamono jii nu nekk léegi; te ne ‘nit ki’ ak ‘balay suufam’ duggoon na, te yenn ci ñoom nekkoon nañu ci nguy gaññu leen balay. Ma ñaanoon Yeesu mu musal leen, mu yërëm leen ba noppi tuuti, te mu bàyyi leen ñu gis seen njàqare ju metti, ngir ñu man a waajal seen bopp balaa di baaxul ba fàww. Malaaka ma wax ne: ‘Alag di ñew ni mbëll mu am doole lool.’ Ma ñaanoon malaaka ma mu yërëm te mu musal ñi bëgg addina sii, te taqoo ak seen alal, te bëgguguñu woon dagg seen bopp ci ko, te saraxe ko ngir gaawloo yonnentu yi ci seen yoon ngir leel xar yi xiif, yi doon dee ndax ñàkk lekku ruu.”

“Bi ma doon xel yu néew yi di dee ndax ñu amul dëgg gu jamono jii, te ñenn ñi wax ne gëm nañu dëgg gi di bàyyi ñu dee, ndax da ñuy tere jëfandikoo mën-mëni yi war ngir yóbbu liggéeyu Yàlla kanam, gis-gis boobu mettiwóon lool ci man, ba ma ñaan malaaka ma mu dindi ko ci man. Gis naa ne bi mbiri Yàlla soxlae woon leneen ci seen alal, mel ni waxambaane ba

ñěwoon ci Yeesu, [Matthew 19:16–22.] dañuy dem ak tiis; te neexul dara mu yàgg, musiba mu réy miy daw ci kaw dina romb seen kaw te jéll lépp lu ñu moom, ba noppi di weesu ngir sarax seen alalu suuf, te dajale alal ci asamaan.” Review and Herald, 1 Awril 1850.

“mbubbu yu bari” mooy misaalu yoonu dimaas bi di ñěw lu gaaw, te liggéeyu góor gi yor paxas buy daldi setal ci géntug Miller, dafay ame ci kanam bu ndaw lu jiitu mbàyyikoo waxtu yërmande bi. Su fekke ne Moom setalna néeg bi, ba noppi Mu delloo jewelyi ci kawati kaaset gu gën a yaatu, te noonu ñuy leer fukki yoon gën jant bi. Daniel ak ñetti nit ña ñu teddalo, gis nañu leen ne ñooy fukki yoon gën ñeneen ñi.

Léegi ci, ci jeexital fan yi buur bi waxoon ne ñu indi leen, njiitu way-jàngoro ya indi leen kanam Nebukadnesar. Te buur bi waxtaan ak ñoom; te ci seen biir gépp, kenn fekkukkoon ku mel ni Daniyel, Ananias, Misael ak Asarias; moo tax ñu taxaw fa kanam buur bi. Te ci bépp mbir mu jëm ci xam-xam ak dégg-dégg, yi buur bi laajoon ci ñoom, fekk na ne ñu gëna ba fukki yoon bépp rabkat ak bépp seetaan-kër gi nekkoon ci mboolem réewam. Daniyel 1:18–20.

“Muju fan yii,” ci Daniel, moo doon nat wu leer bu Nebukadnecar daan joxe àtte, te boobu nat dafay mel ni yoonu Dibeer bi ci muju fan yi. Dégg-dégg yu njëkk te di fondemañ yi, bu ñu leen delloo ci muju fan yi, dinañu leer fukki yoon gën a xóot ba ñu ko jëkk a xamoon. Dégg yi, ak ñi xereñ ñiy déggoon dégg yooyu ci muju fan yi, dinañu leer fukki yoon gën a xóot bi taw bu mujj bi ñěwee, moom miy dellusi Woote gu Diggante guddi.

«Yeen a ngi yóbbu ñěwug Boroom bi ba sori lool. Gis naa ne tawu mujj mi dafa doon ñěw [ci mbirum gaaw] ni yuuxu guddi digg, te ak doole wu fukk yoon gën.» Spalding and Magan, 5.

Dellug déggdéggu dégg yi njëkk bi am na ci jëfandikoo mëtodu ndox mu mujj mi, mooy “rëdd ci rëdd.” Bu ñu ko delloo ba mu yegg, dégg yi njëkk yi neexal leer “fukki yoon” gën a leer njàlbéen ba Miller njëkk a xool ci ñoom. Ñi am xel ñi jëfandikoo caabi mëtodu ngir delloo dégg yi njëkk, dañuy jot ci ay jaar-jaari dund gu “fukki yoon” gën a baax ñi lekk mëtodologii Babilon. Ñi góor buy piti suuf séddale, ñooy ñi takkook njàngale ak aaday yu daan muur dégg gu njëkk, te ñu sellal leen génne ak njuumtey njàngale ak aaday yooyu ñu takkook.

Njàngale gu dul dégg, xaral la.

“Bi nit dégg, nit ñi di nit ñàkk a nangu Kiy mooy Boroom dégg gi. Bi ñuy dox ci kaw yoonu Yàlla, dañuy weddi sañ-sañ Kiy joxe yoon wi. Def xar-kanam ci njàngale yu dul dégg ak xalaat yi ñu sos, yomb na ni ñuy sàkk benn xar-kanam ci bant wala doj.” The Great Controversy, 584.

Kàddu gi ñu wax ci Efrayim te mu tektal jeexital xelalug yërmandé bi ci Efrayim, dafa dëgërël dégg gi ci li góor gu yor paaso suuf bi di jotal ndaxte mu fecc kër gi.

Efrayim dafa boole yi: bàyyil ko. Ose 4:17.

Nanga doon la ngay lekk, ni loolu Daniel ak ñetti nit ña gën a wóor won. Jaaxle ga Seriñ Bu Jigéen White amoon ci ñi “yéex te nelaw ci xel” moo jëm ci seen ñàkk waajal ak seen ñàkk xam-xam bu leer ci solo gi “dégg gi fi jamono jii.” Jaaxle googu nekk na woon waxu njàqarey Almasi ci Yawut

yi di werante ci mbiri ndaw ci seen jamono, ñoom ñi sànni woon fu sore gis-gis bu leer ci dëgg yu njëkk ya. Géntu Miller tekki na mujju Israayil bu xel bu yàgg te bees, mi ñu misaale ak Israayil bu cosaan, buy askan gu dëgg.

“Saraxalekat yi ak Farisen yi daan wax ne ñoom ñoo ngi tekki Mbind mi Sell mi, waaye dañoo ko tekki mel ni seen bopp xalaat ak seen aada yi ko bëgg. Seen aada ak seeni cëru xel dañoo gën a metti di gën a jafe. Ci xaralaam bu Xelum, Kàddu gu Sell gi nekkoon ci nit ñi ni téere buñ tëj, buñ ubbiwul seen xam-xam.” Signs of the Times, May 17, 1905.

Lëndëm buy yokku ci kow Adbatis yu Lawodise nekk na ci kawam dale ci atum 1863, te Biibël bi ak Xelum Kàddug Yonent yi nekk nañu ci seen ngir mel ni téere buñ tëj. Tuuti bala jéggalu yàlla tëj, Révélationu Yeesu Kirist dina ubbiku, te mooy jur benn yoonu nattu bu am ñetti jéego, buy mujjeek ñi bañ a wacc seen xarit yu bokk ci aada ak cosaan, ñu daldi leen boole ba far ci yoonu Dibeer bu dëgër, bi di ñëw lu gaaw.

“Nun am Njotkat bu dul jeexal, te ñaka xér ay jumbukaay yu am njariñ yi di seedeel loolu ci Kàddug Yàlla. Waaye jumbukaay yu am solo yooyu, dafañu leen suul ci suuf si guddi gu metti gu yàqute, gu cosaan, ak gu réer-gëm, yi Seytaane ci boppam sos. Pexeem yi, dañuy liggéey ak doole ju yéeme ci xelu nit ñi ngir musal seen gis-gis ba tax ñi ko gëm, duñu xam ndamal Kirist. Noonug Yàlla ak nit, dafa sànni nax ci kaw ñiy wax ne ñoom ay toppkat yu Kirist lañu, ba tax ci ñu bari dees na wax ne: “Xamuñu jamono jii ñu leen seetee woon.” Review and Herald, 16 Ut, 1898.

Géentu Miller buy won ci taarixu tabaxug “dëgg yu njëkk ya,” ak ba ñu leen gannaaw ga bàyyi, te noppi gannaaw loolu ñu delloo leen ci seen jeexital. Tuuti laata jeexitalu jamono gu ñu maye nit ñi ndigal seetlu seen mbir, “Góor gi ak Brossu Suuf” dugg ci xew-xew ba, te dëkkatale dëgg yu njëkk ya, ba def leen ñu gën a leer “fukki yoon.” Loolu am na ci biir taarixu Yuuxu Diggante Guddi, mi jiitu Yuuxu Kawe gi malaaka bu ñetteel bi di yuux ci waxtu yoonu Dimaas. Yuuxu Diggante Guddi di yee ak tasaar xale yiwu yi laata yoonu Dimaas, ni Yuuxu Diggante Guddi jiite woon ubbite àtteb seetaan bi ci taarixu ñi doon topp Miller. Bi ñu sànniy jewels ya delloo leen ci kaasu bu mag bi, bi ñu delloo ba noppi, ba noppi nag dafa tooñ, ndaxte loolu am na “gannaaw” bi ñu feccée suuf si ba set wecc.

“Pënd bu jàmbur yi dëgg dëgërul dajale nañu ay xonq yu tedd te am solo yu dëgg; waaye liggéeykat yi Boroom bi mën nañu fecc nit ñi ci yëngu mboolem alal yooyu, ba mu tax junniy nit dinañu leen gis ak bégte ak ragal. Malaaka yi Yàlla dinañu nekk ci wetug liggéeykat bu woyof bi, di ko may yiw ak leerug asamaan, te junniy nit dinañu ñëw ci ñaan ak Daawuda ne: ‘Ubbi sama bët ngir ma gis ay mbir yu yéeme yu nekk ci sa yoon wi.’ Dëgg yi ñu bañ a gis te bañ a topp diirub jamono yu bare, dinañu tàkk ci xët yu leer yi Kàddu gu sellu Yàlla. Mboolooy gëm-gëm yi ci yoon wi, yi déggoon dëgg, baña ko, te dóor ci kawam, dinañu gën a def lu bon; waaye ‘ñi xam,’ ñi dëgggu, dinañu ko déggoo. Téere bi ubbeeku na, te waxi Yàlla dinañu agsi ci xol yi bëgg a xam coobareem. Bu xalaat bu réy ba deewoo asamaan biy bokk ak malaaka bu ñetteel bi waxee, junniy nit dinañu yokkut ci nelaw gu metti gi jàppoon àddina bi diirub jamono yu bare, te dinañu gis taaru ak njariñu dëgg gi.” Review and Herald, Desambar 15, 1885.

“Junni” yi di tàkku boobu, dañuy tektal juróom-ñaareel mbooloom Yàlla yi des ci Babilon, ndaxte “xaacu bu mag bi” dafa tàmbalee ca yoonu Dibéer ba. Liggéeyu “Góor gi yor Balay suuf” bi dem na dox ba noppi li dalee 11 Sàttumbar 2001, te gëna metti sax li dalee ci Sulet 2023.

“Ndigalu bi wax ne, ‘Mbind mi mépp, Yàlla moo ko xiirool, te am na njariñ ci jàngale, ci yedd, ci jubal, ci yar ci njub; ngir nit ku Yàlla di moom mat, waajal bu baax ci bépp jëf ju baax.’ Biibël bi mooy firndeel boppam. Benn wàll mën na nekk caabi bu ubbi yeneen wàll, te noonu leer dina tàbbi ci maana bu nëbbu bu kàddu gi. Bu ñuy méngale ay teks yu wuute yi wax ci benn mbir, di seet seen jukkoo ci bépp wet, maana dëgggu Mbind mi dina feeñ bu leer.”

«Ñu baree xalaat ne war nañu seet ci téerey melokaan yu jëm ci Mbind mi ngir xam tekki baatub Yàlla, te du nu jël taxawaayu wax ne warul a jàng téerey melokaan yooyu; waaye xel mu xóot la war ngir gis dëgggu Yàlla ci suufu mbooloom baati nit ñi. Ndaw li kërce gi def na, muy ab yaram buy wax ne gëm na Biibël bi, ngir dajaley yooni doxi yu tasaaroo yu baatub Yàlla, def leen benn jàll bu mat sëkk ci dëgg! Doxiy dëgg duñu nekk ci kaw rek, ni ñu baree foog. Xelu njiitu mag mi nekk ci booleb lu bon lu maas, mooy liggéey saa su ne ngir tēj dëgg ci gët yi, te indi ci kanam xalaati mag ñi. Noon bi di def lépp lu mu man ngir lëndëmloo leeru asamaan jaarale ko ci yoonu njàngale yi; ndaxte bëggul ne nit ñi dëgg baatu Boroom bi, muy wax ne: “Lii mooy yoon wi, doxleen ci moom.”»

“Xaral yi dëgg bi dafa tasaaroo ci toolu révélation bi; waaye dañu ko suul ci suufu aada yu nit ñi, ci suufu waxi ak ndigali nit ñi, te xam-xamu asamaan bi dees na ko bañ a jëfandikoo ci yoon wu am solo; ndaxte Seytaane man na def ba àddina gëm ne waxi ak jëfi nit ñi am nañu njariñ wu réy. Boroom bi Yàlla, Mi Bind àddina yi, ci njariñ ju ëpp doole te amul kemtal, jox na xibaar bu baax bi àddina. Jaarale ko ci jëfandikukat bu sell bii, bëti ndimbal yu neex, yuy yeesal xol, ak dëf-dëf yu sax ci dëgërug consolation gu aju ci asamaan, ubbeeku nañu ngir ñi di ñëw ca teen bu dund ba. Am na ay xët yu dëgg te war a gisati; waaye mbir yu Xel mi ci Xel mi lañuy seetalee. Xel yu lëndëmaloo ak lu bon mënul nañu xam njariñu dëgg bi ni mu nekk ci Yeesu.” Review and Herald, December 1, 1891.

Liggéey Kirist mi ñu tegu ci géntu Miller ni nit ki yor brossu pënd mi, ñaar la. Mooy dindi njuumte yi, te delloo dëgg yi njëkk ya. Dindi njuumte yi itam ñaar la, ndax bu ñu balayee njuumte bi génne ko ci palanteer bi, njuumte boobu di yóbbu and ak moom ñi tann a sax ci taqoo ak njuumte ya. Liggéeyu tasale bi nit ki yor brossu pënd mi matal itam Yermiya wax na ko, te seedeem dafa dëggoon ak Sister White, ba mu waxee ne, “jëfandikookat yi Boroom bi man nañu fecc xérëm yii, ba noonu junniy nit di leen xool ak mbégte ak ragal.”

Kon nag loolu la Boroom bi wax: Su fekke ne danga dellu, dinaa la delloo, te dinga taxaw sama kanam; te su fekke ne danga tànn lu jafe ci lu bon ba teqale ko, dinga nek ni sama gëmmin; na ñu dellusi ci yaw, waaye yaw bul dellu ci ñoom. Yereimi 15:19.

Njàngat bi ci Yereimi mooy wax ak ñi jaar ci njëkk naqaru bésuub 18 Sulet 2020. Du nit ki ñuy wax “Dirt Brush Man” rekk moo taxale lu tedd ak lu bon, waaye itam mooy liggéeyu ñi Yereimi di teq, ñi ñuy wone ni dañuy def tànn bu aju ci ndax dañuy dellusi ci Boroom bi walla déet. Lu leer la ne nekkewuun nañu ak Boroom bi, ndax su ñu doon dox ak moom, du am benn sabab bu ñuy dellusi. Bu ñu dellaan te taxaw ci kanamu Boroom bi, te gannaaw loolu ñu nekk ab gëmminam, kon dinañu

mottali liggéeyu taxale lu tedd ak lu bon. Liggéeyu “Dirt Brush Man” bi dafa soxla bokkug ñi xam. Liggéeyu “Dirt Brush Man” bi ci géntug Miller itam dañu koy misaal ci bi Kirist setalee suufam ndax jaar ci njégéj gu sellal.

“Man naa gaaw la tax ngir liggéeyu sellal bii tàmbali, mënuna ko wax; waaye du yàgg ngir yonnee ko. Ki yor ngélawam ci loxoom dina setal bëram bu sell bi ci yàquteem gu jëm ci jikko. Dina sellal dëkkuwaayam ba noppi.” Testimonies to Ministers, 372, 373.

“Jëfandikukat gu mujj” ga tambali ci weeru Sulet 2023, te mooy jëfandikukat gu sellal gi ci ñetteelu xaaj bu Malaki.

«Malasi 3:1–4»ñu wax ak ay baat yuñu jëfandikoo.

“Ab jëfandikoo gu settee ak gu sellal dem na ci biir askanu Yàlla, te Boroom mbooloom asamaan yi teg na loxoom ci liggéey boobu. Jëfandikoo jii dafa metti lool ci bakkan bi, waaye war na am ngir ñaawteef yi ñu dindi. Nattu yi am nañu solo ngir nu gëna jege sunu Baay bi nekk ci asamaan, ci toppandoo coobareem, ngir nu man a joxe Boroom bi sarax gu jub. Liggéeyu Yàlla buy settee di sellal bakkan bi war na kontine ba kera serviteuram yi suufee ku lool, ba dee ci bopp, ba bu ñu woo leen ci liggéeyu doxalin, ñu am benn xool rekk muy jublu ci ndamu Yàlla.” Review and Herald, April 10, 1894.

Ñaareelu ñaareel ba Miller mooy joxe xam-xam ci dellusiinu dëgg yu njëkk yi, ak ci jamono jooju it dellusiinu benn xeet bu ñu tasaaroo woon. Ñaareelu gént Nebukadnesar mooy xamle dellusiinu nguuram. Géntu Miller mi ngi wax ci suuxlu dëgg yu njëkk yi ci baat yi ñuy wax ne dañu leen “tasaaroo.” Baat bi “tasaaroo” mooy benn misaal bu “juróom-ñaari yoon.” Géntu Nebukadnesar mi ngi aju ci “tasaaroo” bu “juróom-ñaari yoon.” Ñu teg Nebukadnesar ci waxtu mujj ba ci atum 1798, te fa mu ngi feeñal nit ku soppeeku. Miller mooy misaalu “ñi xereñ” ci 1798.

Nun ci ñu yokk àddina Miller ci xët wu ci topp.

«Bu ñu nu woowee ngir nu wuute ak ñeneen, walla ñeneen wax seeni wuute ak sunu xalaat, war nañu wone xel mu Kiristaan, te tax lii mu nekk lu gëna fés: man nañu nekk dal te jub; ndaxte dëgg mën na muñ njàngat ak seetlu. Gannaaw bu ñu koy gën a seet, noonu lay leeram gën a feeñ. Boroom bi bañ na lépp lu saafara ay noonu ak ay metit, te di teg ay yeddami ci ñi di sànni xeeb ak toroxal ci ñi wuute ak ñoom ci xalaat, di leen teg ci leer gu gëna bon manees a def. Asamaan bépp di xool ñi di def loolu ni mu xooloon Farisen yi, te di leen wax ne amuñu xam-xam ci Mbind mi, mbaa kàttanu Yàlla. Noon yi di noon dëgg mēnuñu soppi dëgg ba mu doon njuumte. Man nañu dox ci kaw dëgg, te yaakaar ne ndaxte ñoo ko daan, ba sutura ko ak yàqute, dafa noot; waaye Yàlla dina yēngu ci yenn ci ñi ko takku ci kóllēre ngir ñu def ni Almasi bi defoon bi mu nekkee ci suuf,—fajji yàqute ya, te delloo dëgg bi ci barabam bu yell ci biir tēraliinu dëgg bi.»

“Ci mbootaay yi fépp fu degg-diine doon mbirum waxtaan, dina am ñi di weddi lépp lu ñoom jàppul woon ne mooy dëgg; te bi ñuy xalaat seen bopp ne dañuy xareek rekk njumte, dañoo soxla dëgg ak nopp yu àttewul dara, ngir ñu man a xam li nekk dëgg, te bañ a wax lu jaar yoon walla firi lu jaar yoon ci li ñu wax. Am nañu misaalu góor ñi ci jamono yépp yu xeex dëgg, te ci loolu dañuy dàq ndigalu Yàlla ci seen bopp. Lu metti la yēf yi war a dal ci nit ñi amoon leer

gu réy ak fursat yu réy, te teewul noonu ñu gântu a nekk ci wet gu mat gi Boroom bi. Su ñu ko jéemee nekk bépp ci wetu Boroom bi, kon dees na leen sàmm ci sellug jikko, sax su ñu leen woowee ngir ñu taxaw ñoom doŋŋ. Moom dina leen manal a taxaw ak fit, ci sellug ak jub, di xeex ngir dogal yu jub yu àndul ak yàqute. Dina leen dooleel ci seen xare ngir li jub ndaxte jub la, sax su fekke ne àtte jub dafa daanu ci mbedd mi, te yemale du mana dugg. Dañuy xam lan mooy li set te amul sobe, te méngook dundug Almasi bi, te duñu dëdddu jële ci dogali Kirisityaan gi gën a set, ci xel, ci kàddu, walla ci jëf, sax su fekke ne dañu taxaw a weddi duñu rekk ñi xamul dara, waaye itam ñi yaru te am xam-xam, te di jëfandikoo jumtukaayi nax ngir noppi leen. Ci biir bépp xare boobu bu njumte di xeex dëgg, dees na leen sàmm, te may leen ñu topp yoon wu mel ni seen noon duñu man a weddi mbaa a dàq leen ci kàddu. Dañuy taxaw ni doj bu dëgër ci kaw njubte, di bañ a jàppale genn góor ci diggante, te di sàmm xel mi war a ràññee bépp Kiristaan.”

“Ku topp ci Kirist dina ràññee li sell ak li baaxul ci kaw, te dina sax ci seede ju dëgg te wér ci jëfandikoo ak karakteru nit, ndaxte Kirist nee na: ‘Ci seen njariñ ngeen di leen xamale.’

Kiristaan bi dina jàll ci kanam ci biir bépp xeetu xeex ak weddi. Dina xeeb xam-xam bu yomb-bëgg ndaxte mu juddoo ci Seytaane. Dina bañ lu metti jiiñ ak tuumaal ndaxte loolu mooy jumtukaayu kii bon. Duñu yar wóor-wóor walla bàyyi boppuñu di kaweelante, ndaxte yooyu ay melokaani noonub Yàlla ak nit la. Duñu leen fekk ñuy yëngu ni ay ñaari seetaan; ndaxte Seytaane jëfandikoo na Yawut yañu xeeboon ci def liggéey boobu contra Yeesu. Duñu topp seen bokk yi ak mbëkk mu bariy laaj ni Yawut yi toppoon Kirist ngir xeex ko ci ay waxam, di ko yëngal ngir mu wax lu bare, ba ñu man a def ko ku tooñ ndax benn kàddu.”
Home Missionary, 1 Sàttumbar 1894.